

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2024-2025
Anul de studiu 1 / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie, Litere și Științe ale educației
1.3. Departamentul	Școala Doctorală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură (Filologie)
1.5. Ciclul de studii	Școala doctorală de FILOLOGIE
1.6. Programul de studii	Școala doctorală de FILOLOGIE

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Forme ale imaginarii culturale din perspectivă pluridisciplinară			2.2. Cod disciplină	SDF 3		
2.3. Titularul activității de curs	Prof. univ. dr. Diana Câmpan						
2.4. Titularul activității de seminar							
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei DF - Disciplina fundamentală; DI - Disciplina impusă	DF, DI

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					42
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					42
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități - pregătire în sesiune					

3.7 Total ore studiu individual	144
3.8 Total ore din planul de învățământ	56
3.9 Total ore pe semestru	200
3.10 Numărul de credite	8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Amfiteatru dotat cu videoproiector și ecran de proiecție; alternativ - platformă educațională (TEAMS/ZOOM)
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C.P.1. Cunoaște și înțelege evoluții, teorii și procese avansate și aprofundate în domeniul filologie;</p> <p>C.P.1.1. Definirea celor mai importante concepte ale literaturii universale; descrierea aprofundată a conceptelor de teorie a literaturii și estetică</p> <p>C.P.1.2. Raportarea critică a teoriilor generale privind literatura la specificul literaturii și culturii române/ europene/ universale</p> <p>C.P.2. Cunoaște și aplică instrumente și metode de cercetare specifice domeniului „filologie” și a sub-domeniilor aferente în contexte sociale, culturale și antropologice diverse;</p> <p>C.P.2.1. Identificarea și selectarea metodelor de studiu privind imaginarul literar și artistic, dezvoltarea lor în variate contexte ale literaturii și culturii universale</p> <p>C.P.2.2. Elaborarea, pornind de la problematizări novatoare, a unor sinteze privind diferite curente sau generații ale literaturii și culturii universale</p> <p>C.P.2.3. Realizarea unui portofoliu de cercetare privind principalele abordări ale textului literar aplicabile la literatura europeană</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitate de comunicare scrisă și orală în contexte și medii științifice și culturale diverse, în limba română</p> <p>CT4. Capacitatea de evaluare și gestionare a oportunităților privind parcursul profesional propriu și al altora.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a unor aspecte ale poeziei universale a secolului XX, din perspectivă tematologică, arhetipală, sociologică, antropologică, filozofică, estetică și religioasă
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - O1. Cunoașterea principalelor aspecte ale evoluției cronologice a fenomenelor literare și culturale și a unor repere ale imaginarului cultural universal, în sincronie și diacronie; - O2. Cuprinderea, într-o structură unitară și coerentă, a unor aspecte ale culturii universale a secolului XX, din perspectivă tematologică, arhetipală, sociologică, antropologică, filozofică, estetică și religioasă; - O3. Valorificarea, în discursul de specialitate, a unor concepte fundamentale din filozofia culturii, teoria, critica și istoria literară; - O4. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice și a calităților literare.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
	Problematizare și	6h

Tema 1. Evoluția imaginarului cultural și a curenților artistice europene, în sincronie și diacronie. De la formele imaginarului antic la structurile post-postmodernității	Învățare prin descoperire Conversație	
Tema 2. Importanța transmigrării valorilor culturale dinspre o epocă spre cealaltă. Provocările secolului XX. Derivatele culturale: cultura elitelor, cultura de masă, subcultura, industria culturală, „postcultura” (G. Steiner)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație	4h
Tema 3. Teorii asupra imaginarului cultural și reflectarea lor în lirica universală actuală. Imaginarul solitudinii și poezia pragurilor identitare, din perspectivă antropologică, filozofică, estetică și religioasă	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	4h
Tema 4. Avangardism, nihilism și anarhia formelor esteticului. Paradigma avangardelor secolului XX (expresionism, ermetism, futurism, dadaism, letrism, ultraism, constructivism, cubism). Paradigma absurdului și imaginarul artistic alterat. Șansa artelor de graniță și a imaginarului sumativ.	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și comentariu de text	4h
Tema 5. Forme ale memoriei culturale și transpunerea lor în structuri ale imaginarului artistic. Interferențele culturale și condiția artistului-călător. Eu și Celălalt (studii de caz)	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	4h
Tema 6. Identitate, dialog și artă europeană în eseistica și memorialistica scriitorilor români contemporani – nostalgii, dileme, utopii	Problematizare și învățare prin descoperire Conversație și analiză de text	4h
Tema 7. Dezbatere: fluctuațiile imaginarului creator și importanța reperelor valorice ale receptorului de literatură și artă. Perspectivă socio-culturală	Problematizare	2h

8.2. Bibliografie generală

- Nicolae BALOTĂ, *Arte poetice ale secolului XX. Ipostaze românești și străine*, București, Editura Minerva, 1967.
- Jean BAUDRILLARD, Marc GUILLAUME, *Figuri ale alterității*, traducere de Ciprian Mihali, Pitești, București, Editura Paralela 45, 2002.
- Lucian BLAGA, *Opere*, vol. 9 – *Trilogia culturii*. Ediție îngrijită de Dorli Blaga. Studiu introductiv de Al. Tănase, București, Editura Minerva, 1985 (*Geneza metaforei și sensul culturii*, pp.335-475).
- Corin BRAGA, *Concepte și metode în cercetarea imaginarului. Dezbatere Phantasma*, Iași, Editura Polirom, 2007.
- Corin BRAGA, *De la arhetip la anarhetip*, Iași, Editura Polirom, 2006.
- Jean BURGOS, *Pentru o poetică a imaginarului*, traducere de Gabriela Duda și Micaela

- Gulea, Prefață de Gabriela Duda, București, Editura Univers, 1988.
- Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA, *Periplu umanistic*, București, 1980; *Itinerar cultural european*, București, 2001.
  - Roger CAILLOIS, *Abordări ale imaginarii*, traducere din limba franceză de Nicolae Baltă, București, Editura Nemira, 2001.
  - Ernst CASSIRER, *Eseu despre om. O introducere în filozofia culturii umane*, traducere de Constantin Cosman, București, Editura Humanitas, 1994.
  - Matei CĂLINESCU, *Cinci fețe ale modernității. Modernism, avangardă, decadentă, kitsch, postmodernism*. Traducere de Tatiana Pătrulescu și Radu Țurcanu. Postfață de Mircea Martin, București, Editura Univers, 1995.
  - Diana CÂMPAN, *Utopii, dileme, solitudini - pragurile poeticului în secolul XX*, EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE, 2015.
  - Petru COMARNESCU, *Kalokagathon*. Antologie de Dan Grigorescu și Florin Toma. Studiu introductiv și note de Dan Grigorescu și o mărturie de Valeriu Râpeanu, București, Ed. Eminescu, 1985.
  - Constantin CUBLEȘAN, *Curenți, mișcări, grupări literare și artistice în sec. XX*, Alba Iulia, Editura Aeternitas, 2012.
  - Jacek DEBICKI, Jean Francois Favre, Dietrich Grunewald, Antonio Filipe Pimentel – *Istoria artei. Pictură. Sculptură. Arhitectură*, Enciclopedia Rao, București, 1998.
  - Gilbert DURAND, *Structurile antropologice ale imaginarii*, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998.
  - Gilbert DURAND, *Aventurile imaginii. Imaginația simbolică. Imaginarul*, Editura Nemira, București, 1999.
  - Gilbert DURAND, *Introducere în mitologie. Mituri și societăți*, traducere de Corin Braga, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2004.
  - Vasile FLOREA, Gheorghe SZEKELY, *Mică enciclopedie de artă universală*, Edit. Litera, București-Chișinău, 2001.
  - Hugo FRIEDRICH, *Structura liricii moderne*, București, E.L.U., 1969.
  - Hans-Georg GADAMER, *Actualitatea frumosului*. Traducere de Val. Panaitescu, Iași, Polirom, 2000 (*Artă și imitație*, pp. 15-30).
  - Dan GRIGORESCU, *Aventura imaginii*, București, Editura Meridiane, 1982.
  - Martin HEIDEGGER, *Originea operei de artă*. Traducere și note Thomas Kleininger, Gabriel Liiceanu. Studiu introductiv Constantin Noica, București, Ed. Univers, 1982 (*Originea operei de artă*, pp. 31-105).
  - Gabriel LIICEANU, *Jurnalul de la Păltiniș. Un model paideic în cultura umanistă*, București, 1983, *Ușa interzisă (memorialistică)*, București, 2002.
  - Adrian MARINO, *Modern, modernitate, modernism, Eseuri*, București, ELU, 1969.
  - Charles MAURON, *De la metaforele obsedante la mitul personal*. Traducere din limba franceză de Ioana Bot. Aparat critic, bibliografie și note pentru ediția românească de Ioana Bot și Raluca Lupu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2001.
  - Constantin NOICA, *Modelul cultural european*, București, Humanitas, 1993.
  - Rudolf OTTO, *Sacru. Despre elementul irațional din ideea divinului și despre relația lui cu raționalul*. Traducere de Ioan Milea, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1996.
  - Constantin PRUT, *Dicționar de artă contemporană*, Univers Enciclopedic, București, 2002.
  - Eugen SIMION, *Timpul trăirii, timpul mărturisirii. Jurnal parisian*, București, 1999.
  - Oswald SPENGLER, *Declinul Occidentului. Schiță de morfologie a istoriei. Prima parte: Formă și realitate*. Traducerea: Ioan Lascu. Postfață: Marin Beșteliu, Craiova, Ed. Beladi, 1996 (Introducere, pp. 10-83).
  - G. VATTIMO, *Sfârșitul modernității. Nihilism și hermeneutică în cultura post-modernă*, traducere de Ștefania Mincu, Postfață de Marin Mincu, Editura Pontica, Constanța, 1993.
  - T. VIANU, *Introducere în teoria valorilor; și: Rationalism și istorie; în Opere*, vol. 8, Edit.

„Minerva”, București, 1979.

- Jose Ortega Y GASSET, *Omul și mulțimea*, traducere din spaniola și note de Sorin Mărculescu, Humanitas, 2001, cap. *Apariția celuilalt*, pp. 68-87, *Viața inter-individuală. NOI-TU-EU*, pp. 88-103, *Celălalt-ul ca pericol și eul ca surpriză*, pp. 127-154.
- Jean-Jaques WUNENBURGER, *Viața imaginilor*, traducere și prefață de Ionel Bușe, Cluj-Napoca, Editura Cartimpex, 1998.

Seminar	-	-

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei a fost analizat în comisia de monitorizare și evaluare a programului de studiu. Din comisie fac parte reprezentanți ai angajatorilor și asociațiilor profesionale din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în limba română CE. 1.2. Abordarea în diverse perspective interpretative a unui text literar, operarea cu tehnicile de analiză textuală CE. 1.3. Interpretarea și evaluarea critică a fenomenului literar european în contexte diferite CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional asupra fenomenului literar, pornind de la pozițiile exprimate în textele de critică și istorie literară din bibliografia de specialitate	ORALĂ: prezentare portofoliu și eseu critic; conversație problematizantă	100%
10.5 Seminar/laborator			

10.6 Standard minim de performanță:

SP4. Elaborarea unui discurs oral / scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de literatură comparată

Data completării

Semnătura titularului de curs

10.06.2024

.....

Data avizării în CSDF

Semnătura director SDF

18.06.2024

.....